

EGSO VIJESTI – TRAVANJ 2023

Konferencije, događanja, vijesti

Vijesti Skupine poslodavaca, travanj 2023.

<https://www.eesc.europa.eu/hr/news-media/eesc-info/052023>

Izvešće o strateškim predviđanjima 2022.: EGSO traži veću ulogu u utvrđivanju budućih trendova i rizika za EU

Osvrćući se u ožujku na izvješće Europske komisije o trendovima i pitanjima koje treba pratiti, EGSO je istaknuo da je mogao dati mnogo veći doprinos da je od samog početka bio uključen u postupak predviđanja.

Odbor je u svojem [mišljenju](#) o [izvješću o strateškim predviđanjima](#) 2022., koje je usvojio na plenarnom zasjedanju u ožujku, istaknuo da može ojačati mogućnosti analize i predviđanja EU-a. Kao predstavnik civilnog društva može vrlo lako prepoznati nove trendove. To je pokazao i u spremnosti da rano da doprinos predstojećem izvješću o strateškim predviđanjima 2023.

U Izvješću o strateškim predviđanjima 2022. ispituje se kako najbolje uskladiti klimatske ambicije EU-a i njegove potencijalno suprotstavljene digitalne ciljeve te se utvrđuje deset ključnih područja na kojima je potrebno djelovati kako bi se maksimizirale sinergije i dosljednost. S tim u vezi EGSO poziva na to da se plan strateškog predviđanja usmjeri na novi razvojni model koji objedinjuje gospodarsku, okolišnu i socijalnu održivost te stavlja ljude u središte.

Jedna od ključnih slabosti izvješća o predviđanju 2022. koju je EGSO istaknuo nedostatak je jasnog opisa rizikâ i scenarija u slučaju da EU ne ispuní svoje ciljeve u pogledu dostupnosti sirovina, rijetkih zemnih metala i vodnih resursa.

U perspektivi izvješća o strateškim predviđanjima 2023., koje bi Komisija trebala objaviti u drugom tromjesečju 2023. i koje će biti usredotočeno na socijalno i gospodarski održivu Europu, EGSO je istaknuo sljedeća važna područja:

- sustavi opskrbe i otpornost europskog poljoprivredno-prehrambenog sektora;
- snažan, povezan i inovativni europski industrijski sustav koji može stvarati kvalitetna radna mjesta;
- potreba za strateškom energetsom autonomijom i potporom poduzećima i radnicima po uzoru na ono što je učinjeno tijekom krize uzrokovane pandemijom. (dm)

Rješavanje krize s gnojivima u Europi: mjere za njihovu dostupnost, cjenovnu pristupačnost i održivost

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) na plenarnom je zasjedanju u ožujku usvojio mišljenje „Strategija EU-a za gnojiva”, u kojem poziva na njihovu dostupnost, cjenovnu pristupačnost i održivost.

Globalna kriza s gnojivima dosegla je kritičnu razinu u Europi, gdje se poljoprivrednici suočavaju s dosad nezabilježenim izazovima zbog rekordnih cijena i nestašice u opskrbi. Ta je kriza u novije vrijeme pogoršana ratom u Ukrajini i postaje ozbiljna prijetnja europskoj poljoprivredi i globalnoj sigurnosti opskrbe hranom.

EGSO je na plenarnom zasjedanju u ožujku pozdravio komunikaciju Komisije o osiguravanju dostupnosti i cjenovne pristupačnosti gnojiva i pritom naglasio potrebu za hitnim nacionalnim mjerama kako bi se ograničile posljedice krize.

„Poljoprivrednici se suočavaju s visokim cijenama gnojiva, što utječe na potrošače. Pozdravljamo komunikaciju Europske komisije o osiguravanju dostupnosti i cjenovne pristupačnosti gnojiva, no potrebne su i hitne i dugoročnije mjere kako bi se ograničile posljedice krize”, izjavio je Arnold Puech d'Alissac, izvijestitelj za [mišljenje EGSO-a](#).

EGSO je predložio razne korektivne mjere za poboljšanje funkcioniranja tržišta gnojiva u EU-u, uključujući izravnu potporu najpogođenijim proizvođačima dušika i poljoprivrednicima putem državnih potpora.

Međutim, Odbor naglašava i potrebu za rješavanjem pitanja opskrbe gnojivima i cijena gnojiva olakšavanjem uvoza i domaćeg tržišnog natjecanja. To se može postići ukidanjem uvoznih carina EU-a na sva gnojiva, olakšavanjem logistike gnojiva i osiguravanjem regulatorne fleksibilnosti.

Osim kratkoročnih mjera, EGSO poziva i na donošenje srednjoročnih rješenja kako bi se ograničila ovisnost EU-a o uvezenim mineralnim gnojivima i smanjio ekološki otisak gnojidbe usjeva.

Osim toga, EGSO pozdravlja osnivanje nove promatračke skupine za tržišta gnojiva tijekom 2023. kako bi se povećala transparentnost na tržištu gnojiva u EU-u redovitim objavljivanjem reprezentativnih cijena na domaćem tržištu i statističkih podataka o proizvodnji i upotrebi gnojiva.

Na međunarodnoj razini EGSO potiče EU da pojača mjere protiv globalne nesigurnosti opskrbe hranom promicanjem transparentnosti, dostupnosti i učinkovite upotrebe gnojiva. Globalnu trgovinu gnojivima trebalo bi olakšati održavanjem otvorenih tržišta, izbjegavanjem izvoznih ograničenja i zabrana, povećanjem proizvodnje gnojiva u Europi i širenjem logističkih ruta. (ks)

Voda je vitalan, ali sve oskudniji resurs. Kako globalno stanovništvo raste, tako raste i potražnja za vodom. Problem je globalan, ali se tiče i našeg kontinenta: u ljeto 2022. Europa je vidjela najveće suše u 500 godina. Gotovo dvije trećine europskih građana smatra kvalitetu i/ili količinu vode u njihovoj zemlji ozbiljnim problemom.

Klimatske promjene dodatno će utjecati na dostupnost, kvalitetu i količinu vode. Bez djelovanja, nestašica vode i siromaštvo mogli bi zabrinjavati sve veće dijelove civilnih društava diljem svijeta, s dalekosežnim implikacijama na sigurnost hrane, okoliš, ljudsko zdravlje kao i na ekonomsku, društvenu i političku stabilnost.

EU je u određenoj mjeri predvidio te izazove, postavljajući pravne okvire za zaštitu i upravljanje našim slatkovodnim i morskim resursima. Međutim, mnogi od tih ciljeva nisu postignuti uglavnom zbog nedovoljnog financiranja, spore provedbe i nedovoljne integracije okolišnih ciljeva u sektorske politike. Postojeći alati ostaju fragmentirani, a ciljevi vezani uz vodu nisu dobro integrirani u sve politike EU-a. Uzimajući u obzir izazove o kojima je riječ, trenutni politički okvir EU-a ne odgovara svrsi. Potrebna je promjena mjerila.

U tom kontekstu, EGSO radi na vodi kao međusektorskoj temi u 2023. U cilju izgradnje sveobuhvatnog pristupa europskim vodnim politikama, EGSO će usvojiti niz mišljenja na vlastitu inicijativu, koja će se baviti temom iz sektorske perspektive. i davanje konkretnih prijedloga. Na konferenciji na visokoj razini „Poziv na EU Blue Deal” u listopadu 2023., EGSO će objaviti svoje prijedloge i pozvati Europsku komisiju da se počne baviti vodom kao prioritetom na europskoj razini.

EGSO poziva civilno društvo kao i druge ključne aktere i organizacije koje se bave vodom da se pridruže njegovom pozivu za EU Blue Deal.

- ***EGSO s kosovskim civilnim društvom***

Ovogodišnji vanjski sastanak Odbora za praćenje Zapadnog Balkana održan je u Prištini, Kosovo 29. i 30. ožujka 2023. Uključivao je saslušanje s lokalnim organizacijama civilnog društva, cilj je bio čuti njihova stajališta o ulozi civilnog društva na Kosovu, te prenijeti te poruke vlastima Kosova i institucijama EU. Ovo je saslušanje bio korak prema 9. Forumu civilnog društva Zapadnog Balkana EGSO-a koji će se održati u Solunu 19. i 20. listopada 2023. Održani su i sastanci s predstavnicima Ureda EU-a, ali i predstavnicima javnog sektora. Delegacija EGSO održala je i bilateralne sastanke s Besnikom Bisljimijem, prvim potpredsjednikom Vlade za europske integracije, razvoj i dijalog, te sastanak s Lars-Gunnarom Wigemarkom, šefom misije, Misija vladavine prava Europske unije na Kosovu (EULEX)

- **15ti sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-Srbija održan je u 21.4. Bruxellesu.**

Zajednički savjetodavni odbor EU-a i Srbije (ZSO) održao je svoj 15. sastanak 21. travnja 2023. u Bruxellesu, Belgija. To je platforma uspostavljena unutar institucionalnog okvira Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) EU-Srbija, koja omogućuje predstavnicima civilnog društva EU-a i Srbije da prate pristupne pregovore zemlje, raspravljaju o pitanjima od zajedničkog interesa i ukazuju na zabrinutost rješavati na putu Srbije prema Europskoj uniji. Zajednički savjetodavni odbor civilnog društva sastoji se od članova s obje strana. ZSO organizacijama civilnog društva s obje strane omogućuje da prate napredak Srbije prema članstvu u Europskoj uniji te da usvajaju preporuke koje se upućuju vladi Srbije i institucijama EU-a.

Glavne teme 15. sastanka ZSO EU-Srbija bile su:

- Trenutačno stanje u odnosima EU-Srbija i procesu pristupanja
- Promicanje slobode medija u Srbiji
- Pregled stanja vladavine prava u Srbiji

Na sastanku je usvojena Zajednička deklaracija ZSO-Srbija [Deklaracija](#)

578. PLENARNO ZASJEDANJE **travanj 2023.**

OBNOVA SASTAVA SREDINOM MANDATNOG RAZDOBLJA

Izbori sredinom mandatnog razdoblja za Predsjedništvo Odbora, predsjednika, potpredsjednike, predsjednike stručnih skupina i CCMI-ja te drugih tijela EGSO-a

Srijeda, 26. travnja, u 9:30 i četvrtak, 27. travnja, u 9:00 sati

Inauguracijska svečanost sredinom provedbenog razdoblja, srijeda, 26. travnja, u 14:00 sati,

Okrugli stol br. 1: Jačanje demokracije i europskih vrijednosti zajedno s civilnim društvom u zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU-u, sudjeluju:

Bujar Osmani, ministar vanjskih poslova Republike Sjeverne Makedonije, **Maia Sandu**, predsjednica Republike Moldove, **Olga Stefanišina**, potpredsjednica ukrajinske vlade za europsku i euroatlantsku integraciju (još nije potvrđeno) i **Siegfried Murešan**, zastupnik u Europskom parlamentu, predsjednik Izaslanstva Europskog parlamenta u Parlamentarnom odboru EU-a i Moldove za pridruživanje, **srijeda, 26. travnja 2023., u 15:45 sati.**

Okrugli stol br. 2: Budućnost EU-a: socijalni, konkurentni i održivi EU, sudjeluju:

Nicolas Schmit, europski povjerenik za socijalna pitanja, **Yolanda Díaz Pérez**, druga potpredsjednica španjolske vlade, **Markus Beyrer**, glavni direktor organizacije BusinessEurope, **Seán Healy**, glavni direktor skupine za strateško promišljanje Social Justice Ireland, **Ana Mendes Godinho**, portugalska ministrica rada, solidarnosti i socijalne sigurnosti i **Esther Lynch**, savezna tajnica ETUC-a, **srijeda, 26. travnja 2023., u 16:45 sati**.

Rasprava u kojoj sudjeluje **Joaquín Pérez Rey**, španjolski državni tajnik za rad i socijalnu ekonomiju, u vezi s usvajanjem mišljenja SOC/745 „Nesigurna radna mjesta i mentalno zdravlje”, SOC/746 „Demokracija na radnom mjestu” i SOC/748 „Mehanizmi socijalne neravnoteže”, **četvrtak, 27. travnja 2023., u 9:30**

Rasprava povezana s usvajanjem mišljenja ECO/600 „Preporuke EGSO-a za solidnu reformu europskog semestra”, uz sudjelovanje **gostiju**, **četvrtak, 27. travnja 2023., u 11:00 sati**

Oliver Röpke, novi predsjednik EGSO-a, postavlja demokraciju, temeljna prava i vladavinu prava kao vodeća načela svog mandata

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) izabrao je Austrijanca Olivera Röpkea za 34. predsjednika u svojoj 65-godišnjoj povijesti. Bivši voditelj briselskog ureda Austrijske sindikalne federacije (ÖGB) i dosadašnji predsjednik Radničke skupine EGSO-a, g. Röpke sljedeće će dvije i pol godine voditi tijelo EU-a koje predstavlja organizirano civilno društvo.

Njemu se na čelu EGSO-a pridružuju poljski član Krzysztof Pater, kao potpredsjednik za proračun, i rumunjski član Aurel Laurențiu Plosceanu, kao potpredsjednik za komunikacije.

Predsjednik obećava da će Europski gospodarski i socijalni odbor učiniti ključnim za civilno društvo i otvoriti njegova vrata zemljama pristupnicama EU-u. Ususret europskim izborima 2024., Odbor će preuzeti aktivniju ulogu u zalaganju za demokraciju i težiti otpornijoj, naprednijoj i uključivijoj Europi.

Politički manifest predsjednika Röpkea

Kao zagovornik radničkih prava, gospodin Röpke odlučan je učvrstiti ulogu EGSO-a kao foruma za dijalog između širokog spektra dionika, igrajući ključnu ulogu u oblikovanju politika EU-a i vraćanju povjerenja građana u projekt EU-a.

"U ovim teškim vremenima potpora civilnog društva u okupljanju glasova europskih građana ključna je za izgradnju demokratske otpornosti i oblikovanje budućnosti Europe. Tijekom sljedećeg mandata pojačat ću jedinstvenu ulogu EGSO-a kao sučelja između građana, civilnog društva i institucija EU-a, djelujući kao istinska platforma za iskrenu i uključivu raspravu. Doprijet ću do naših partnera na zapadnom Balkanu i istočnom susjedstvu kako bih potaknuo bližu suradnju i angažirao se s mladima kako bismo bili sigurni da gradimo budućnost kakvu žele živjeti – uključivo, prosperitetno i demokratski".

Za svoje predsjedništvo gospodin Röpke odabrao je moto "Stand up for democracy, speak up for Europe". Četiri stupa njegova programa – Manifest – utjelovljuju njegovu

viziju društvene, reprezentativnije i inkluzivnije Europe koja također dopire do svojih susjeda kako bi im pomogla utrti put prema stabilnijoj i mirnijoj budućnosti.

Manifest uključuje popis aktivnosti koje novi predsjednik namjerava provesti tijekom svog mandata. Među ostalim, akcije uključuju:

- imenovanje počasnih članova za proširenje iz zemalja pristupnica EU-u kako bi ih uključili u svakodnevni savjetodavni rad Odbora;
- snažno sudjelovanje EGSO-a u kampanjama i aktivnostima za povećanje sudjelovanja birača na europskim izborima 2024.;
- veća uključenost građana u EU projekt, posebice mladih, kroz panele građana, provedbu EU testa za mlade u mišljenjima EGSO-a i osnivanje Vijeća savjetnika mladih pri uredu predsjednika;
- jačanje rodne ravnoteže u redovima EGSO-a i transparentnosti sudjelovanjem u registru transparentnosti EU-a i podržavanjem etičkog tijela EU-a;
- ugrađivanje dimenzije predviđanja i razvijanje perspektive usmjerene prema budućnosti u radu EGSO-a;
- institucionalna reforma kako bi se ojačao glas EGSO-a i pripremio ga za veću ulogu ako se ugovori EU-a revidiraju.

Novi predsjednik EGSO-a također je uvjeren da se EU mora usredotočiti na promicanje svoje socijalne agende i očuvanje održive konkurentnosti, potičući socijalnu uključenost i veću društvenu i ekonomsku jednakost.

Ključne točke izdvojenih usvojenih mišljenja

Poveznica na sva usvojena mišljenja: [misljenja](#)

- **INT/1011 – „30 godina jedinstvenog tržišta: kako poboljšati funkcioniranje jedinstvenog tržišta”**

Izvjestitelj/ica: Felipe MEDINA MARTÍN (Skupina poslodavaca – ES)

Suizvjestitelj/ica: Angelo PAGLIARA (Skupina radnika – IT)

Referentni dokument/i: razmatračko mišljenje
EESC-2023-00148-00-00-AC-TRA

Ključne točke

EGSO:

- smatra da je unutarnje tržište bilo, i još uvijek jest, jedan od velikih političkih i gospodarskih uspjeha procesa europske integracije. Građani i poduzeća od njega imaju koristi i treba ga smatrati procesom kontinuiranog poboljšanja koji se uvijek prilagođava novonastalim potrebama;
- smatra da i dalje postoji potreba za kritičkim preispitivanjem i novim poboljšanjima, kako u pogledu onoga što tek treba postići, tako i u pogledu novih izazova s kojima se treba suočiti, kao što su pandemija bolesti COVID-

19, energetska kriza ili ruska invazija na Ukrajinu;

- nada se da će „Program jedinstvenog tržišta za razdoblje 2021. – 2027.“, čiji je cilj poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta te konkurentnost i održivost poduzeća, biti popraćen odgovarajućim instrumentima za kontrolu i zaštitu u pogledu kvalitete rada, ravnopravnih uvjeta za sva poduzeća, prava građana i zaštite potrošača;
 - pozdravlja korake za smanjenje kritične ovisnosti o trećim zemljama i poziva Europsku komisiju na donošenje svih potrebnih mjera za ažuriranje europske industrijske politike očuvanjem i jačanjem jedinstvenog tržišta i koristi koje ono donosi za potrošače, radnike i poduzeća;
 - smatra da je slobodno kretanje ljudi i radnika jedan od temelja jedinstvenog tržišta te stoga poziva na ubrzanje priznavanja kvalifikacija i diploma među državama članicama;
 - smatra da u pogledu utjecaja na konkurentnost i održivost europskih poduzeća najviše zabrinjava trend sve češće pojave nacionalnih regulatornih inicijativa koje stupaju na snagu prije objave europskih inicijativa, a koje zatim otežavaju usklađivanje pravila;
 - smatra da se od svih novih izazova s kojima se suočava jedinstveno tržište prednost mora dati promicanju otvorene strateške autonomije EU-a u pogledu opskrbe i trgovine u energetsom sektoru, u području kritičnih sirovina i, općenitije, u području inovacijskog vodstva, digitalizacije i naprednih istraživanja.
- **ECO/600 – [Preporuke EGSO-a za temeljitu reformu europskog semestra](#)**
Izvjestitelji/ice: **Javier DOZ ORRIT** (Skupina radnika – ES)
Luca JAHIER (Skupina organizacija civilnog društva – IT)
Gonçalo LOBO XAVIER (Skupina poslodavaca – PT)

Referentni EESC-2022-05830-00-00-AC-TRA
dokument/i:

Ključne točke

EGSO:

- smatra da je odgovornost država članica moguća samo uz konkretnu i strukturnu uključenost političkih, gospodarskih i socijalnih aktera u postupak europskog semestra, da sudjelovanje socijalnih partnera i organizacija civilnog društva, kao i nacionalnih parlamenata te lokalnih i regionalnih vlasti, mora postati jedan od stupova reforme europskog semestra te da bi nadležnost Parlamenta trebalo povećati do te mjere da on može suodlučivati o općim smjernicama ekonomske politike i prijedlozima na razini EU-a;
- predlaže reformu europskog semestra kako bi on postao transparentniji, demokratičniji i djelotvorniji te u većoj mjeri uključivao organizirano civilno društvo i ističe da se postojeći sustavi pokazatelja moraju preispitati, dopuniti i uskladiti kako bi se poboljšali postupci evaluacije;

- smatra da bi preporuke za pojedine zemlje trebale obuhvaćati razdoblje od tri godine, uz godišnje evaluacije i preispitivanja, kako bi se olakšali procesi preuzimanja nacionalne odgovornosti i sudjelovanja organiziranog civilnog društva te da je najprikladniji poticaj povezati njihovu provedbu s proračunom EU-a i primiti dio sredstava iz njega, po uzoru na Mehanizam za oporavak i otpornost;
- predlaže da se socijalni partneri i organizacije civilnog društva uključe u okviru strukturiranog formalnog postupka savjetovanja, koji bi trebalo provoditi u sklopu tijela osnovanog u tu svrhu ili postojećeg tijela kojem bi se službeno dodijelila ta funkcija. Osim toga, postojeća nacionalna gospodarska i socijalna vijeća trebala bi imati važnu ulogu u tom postupku;
- smatra da bi načela i opće značajke strukturiranog i trajnog uključivanja organiziranog civilnog društva u razne faze europskog semestra trebalo definirati uredbom EU-a, poštujući pritom činjenicu da bi nacionalno zakonodavstvo trebalo podrobnije odrediti postupke i tijela u kojima se to savjetovanje provodi, kao i kriterije otvorenosti, transparentnosti i reprezentativnosti. Tom bi uredbom trebalo utvrditi osnovne kriterije i načela koji se, među ostalim, odnose na sljedeća pitanja: vremenski raspored (povezan s rasporedom Mehanizma za oporavak i otpornost i europskog semestra), formalnost sastanaka i javni pristup dokumentaciji u propisanom roku i obliku, zapisnike, javnu objavu prijedloga i odgovora vlade te plan za provedbu sporazuma.

• **ECO/606 – PDV u digitalnom dobu**

Izvjestitelj/ica: Philip VON BROCKDORFF (Skupina radnika – MT)

Suizvjestitelj/ica: Krister ANDERSSON (Skupina poslodavaca – SE)

Referentni COM(2022) 701 final 2022-407-CNS

dokument/i: COM(2022) 703 final 2022-409-CNS

EESC-2022-06315-00-00-AC-TRA

Ključne točke

EGSO:

- naglašava da je potrebna ujednačena primjena pravila o PDV-u diljem EU-a kako bi poduzeća u potpunosti iskoristila prednosti jedinstvenog tržišta. To se može zajamčiti samo djelovanjem na razini EU-a te sprečavanjem birokratskog opterećenja, razlika i rupa u zakonu u pogledu primjenjivih pravila o PDV-u;
- ističe da se roba i usluge u trgovini unutar Zajednice u okviru postojećeg sustava različito tretiraju i izražava žaljenje zbog toga što se sveobuhvatnim prijedlogom Komisije ne iskorištava prilika za usklađivanje obračuna PDV-a na robu i usluge;
- smatra da je predloženi vremenski okvir za izvješćivanje o isporukama robe i usluga unutar Zajednice u roku od dva dana nerazumno kratak te je zabrinut da bi rok od dva dana za elektroničke račune i izvješćivanje predstavljao prepreku trgovini unutar Zajednice, posebno s obzirom na to da se mnogi MSP-ovi već suočavaju s problemima iako je trenutačnim regulatornim okvirom utvrđen puno dulji rok;

- smatra da se skupni računi ne bi trebali ukidati jer bi to stvorilo probleme u mnogim sektorima. Uporaba skupnih računa uvijek bi trebala biti dopuštena za domaće transakcije;
- potiče Komisiju da što prije nastavi raditi na uključivanju odbitaka PDV-a u sustav „sve na jednom mjestu” (OSS), kao i na pravodobnom povratu PDV-a;
- zabrinut je da bi znatni troškovi provedbe mjera iz sveobuhvatnog paketa o PDV-u mogli dovesti do viših cijena za potrošače.

• **CCMI/206 – Inicijativa za virtualne svjetove, kao što je metaverzum**

Izvjestitelj: Martin BÖHME (DE-Gr. III)

Suizvjestitelj: Hervé JEANNIN (FR-Cat. 2)

Referentni dokument/i: CCMI/206 – EESC-2023-00888-00-00-AC

**Ključne točke
EGSO:**

- uvjeren je da će metaverzum i razvoj virtualnih svjetova vjerojatno imati dramatičan učinak na suživot ljudi te procjenjuje da i dalje postoji potreba za napretkom u pogledu prihvaćanja upotrebe tih novih tehnologija, čime bi se povećala sigurnost za sve vrste radnika;
- smatra da je potrebno kontinuirano analizirati je li zakonodavstvo koje je trenutačno na snazi dovoljno za reguliranje virtualnih svjetova;
- procjenjuje da EU mora osigurati da se postojeće zakonodavstvo koje se primjenjuje u stvarnom svijetu poštuje i u virtualnom svijetu te da se, prema potrebi, poduzmu odgovarajuće mjere za zadovoljavanje posebnih potreba u vezi s reguliranjem metaverzuma;
- smatra da metaverzum mora pružiti rješenja za neriješene probleme ili omogućiti bržu proizvodnju proizvoda uz niže troškove, poboljšati kvalitetu, smanjiti rizik i povećati učinkovitost;
- smatra da bi metaverzum mogao pozitivno utjecati na okoliš i klimatske promjene omogućavanjem rada na daljinu na novoj razini, čime bi se smanjila potreba za fizičkim putovanjem i emisije ugljika, i
- smatra da se pitanja oporezivanja aktivnosti u metaverzumu trebaju riješiti već sada.

SOC/745 – Nesigurna radna mjesta i mentalno zdravlje

Izvjestitelj/ica: José Antonio MORENO DÍAZ (Skupina radnika – ES)

Referentni dokument/i: razmatračko mišljenje na zahtjev španjolskog predsjedništva
EESC-2023-00331-00-00-AS-TRA

Ključne točke

EGSO:

- čvrsto vjeruje u dokaze koji pokazuju da nesigurna radna mjesta povećavaju izgleda za pogoršanje mentalnog zdravlja radnika;
- priznaje da su nesigurni radni uvjeti rijetko dobrovoljan izbor, iako postoje radnici koji ih biraju;
- nesigurni oblici zaposlenja najčešće se primjenjuju na radnike i radnice koji rade na fizičkim poslovima, žene, mlade i imigrante, što samo produbljuje društvene nejednakosti i može povećati diskriminaciju i socijalni gradijent mentalnih bolesti;
- vjeruje da je nesigurnost radnih mjesta nespojiva s postizanjem ciljeva održivog razvoja u EU-u;
- predlaže da se, u cilju smanjenja nesigurnog rada i raširenosti povezanih problema s mentalnim zdravljem, osigura potpuna provedba i primjena europskog i nacionalnog zakonodavstva kojim se uspostavljaju kvalitetni, zdravi uvjeti rada i zapošljavanja;
- predlaže da se pojačaju mjere za praćenje i kontrolu usklađenosti s tim zakonodavstvom, pod uvjetom da se nadležnim tijelima javne vlasti dodijele odgovarajuća sredstva i osiguraju odgovarajuće novčane sankcije za nepoštovanje usklađenosti;
- predlaže da se poduzeća i organizacije koji ne osiguravaju usklađenost s navedenim zakonodavstvom isključe iz postupaka javne nabave ili dobivanja državne potpore, u skladu s važećim direktivama o javnoj nabavi;
- predlaže usvajanje posebnog zakonodavstva o sprečavanju psihosocijalnih rizika na razini EU-a, dopunu i osuvremenjenje Direktive o sigurnosti i zdravlju radnika na radu (89/391/EEZ), primjenu prevencije psihosocijalnih rizika povezanih s radom na izvoru i promjenu načina na koji je rad osmišljen, vođen i organiziran s obzirom na to da su znanstveni podaci pokazali da je posebno nacionalno zakonodavstvo u tom području djelotvornije u poduzimanju preventivnih radnji i smanjenju izloženosti tim rizicima. Prednosti takvog zakonodavstva mogle bi imati sve zemlje EU-a usvajanjem direktive;
- predlaže rješavanje utvrđenih psihosocijalnih rizika povezanih s radom na izvoru s pomoću organizacijskih intervencija za preoblikovanje radnih uvjeta, u skladu s onim što je navedeno u smjernicama i programskom dokumentu Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) i Međunarodne organizacije rada (ILO) iz rujna 2022.;
- predlaže da se podrže tekući pregovori o Prijedlogu direktive iz 2021. o poboljšanju radnih uvjeta u radu putem platformi te da se razviju odgovarajući pristupi za upravljanje upotrebom umjetne inteligencije na radnom mjestu na način kojim se sprečavaju profesionalni rizici i ugrožavanje drugih radničkih prava;
- predlaže da se na europskoj i nacionalnoj razini oblikuje industrijska politika za stvaranje kvalitetnih radnih mjesta koja će osigurati zdrave radne uvjete i bolju konkurentnost.

- **SOC/746 – Demokracija na radnom mjestu**

Izvjestitelj/ica: Reiner HOFFMANN (Skupina radnika – DE)

Suizvjestitelj/ica: Krzysztof BALON (Skupina organizacija civilnog društva – PL)

Referentni dokument/i: razmatračko mišljenje na zahtjev španjolskog predsjedništva
EESC-2022-05648-00-00-AS-TRA

Ključne točke

EGSO:

- podupire demokraciju na radnom mjestu jer ona poduzeća čini otpornijima, gospodarski uspješnijima i sposobnijima u pogledu zapošljavanja i dostojanstvenog rada. Uspješni oblici demokratskog sudjelovanja prisutni su i u socijalnoj ekonomiji i zadrugama. EGSO smatra da bi se demokracija na radnom mjestu trebala primjenjivati na sve radnike i vrste posla, kao i na sva radna mjesta, bez obzira na njihovu veličinu, sektor ili neki drugi organizacijski aspekt. Ključan je pouzdan europski pravni okvir kojim se usmjeravaju nacionalni sustavi;
- poziva na povećanje djelotvornosti europskih radničkih vijeća znatnim poboljšanjem prava i resursa za sudjelovanje, sankcioniranjem kršenja tih prava i olakšavanjem pristupa pravosuđu. U tom kontekstu pozdravlja nedavnu Rezoluciju Europskog parlamenta o reviziji Direktive o Europskom radničkom vijeću i poziva Komisiju da pravodobno poduzme pravne mjere;
- svrsishodnim smatra cilj Prijedloga direktive EU-a o radu putem platformi da se spriječi lažno samozapošljavanje. Na taj bi se način u ekonomiji platformi ojačali temelji za uključenost radništva kada se ispune odgovarajući kriteriji u pogledu statusa zapošljavanja. Potiče španjolsko predsjedništvo Vijeća EU-a da istakne taj aspekt, posebno pri donošenju Direktive, te da razmotri mogući pristup tih radnika kolektivnom pregovaranju u skladu s Direktivom o minimalnoj plaći;
- smatra da brz razvoj umjetne inteligencije dovodi do izazova za demokratske standarde u svijetu rada. Podržava jačanje prava zaposlenika na zaštitu podataka na način kojim se jamče kolektivna prava radnika i želi da sindikati dobiju odgovarajući digitalni pristup poduzećima i njihovim zaposlenicima kako bi se olakšao socijalni dijalog o upotrebi umjetne inteligencije na radnim mjestima;
- zalaže se za to da se u europskom pravnom okviru utvrdi potreba za održivim korporativnim upravljanjem. Radnici i radnice i njihovi predstavnici i predstavnice, kao i civilno društvo, trebali bi sustavno sudjelovati u tom procesu. Podržava odgovarajuća nastojanja za uvođenje usklađenog okvira za sudjelovanje radništva u upravnim odborima, uzimajući u obzir razlike među državama članicama;
- smatra da povećana demokracija u svijetu rada ovisi o suradnji svih dionika, posebno u pogledu zelene i digitalne tranzicije. Ključno je senzibilizirati i educirati mlade o demokraciji na radnom mjestu, a takvo bi obrazovanje trebalo podupirati iz europskih strukturnih fondova.

- **SOC/755 – Razvoj kompetencija i vještina u kontekstu zelene i digitalne tranzicije**

Izvjestitelj/ica: Maria del Carmen BARRERA CHAMORRO
(Skupina radnika – ES)

Suizvjestitelj/ica: Justyna Kalina OCHĘDZAN
(Skupina organizacija civilnog društva – PL)

Referentni dokument/i: razmatračko mišljenje na zahtjev švedskog predsjedništva
EESC-2023-00118-00-00-AS-TRA

Ključne točke

EGSO:

- poziva na to da pristup potpunoj kvalifikaciji radi suočavanja s izazovima digitalne i zelene tranzicije bude stvarno pravo za sve, kao i pravo na cjeloživotno učenje;
- uviđa da se tranzicije ne bi trebale postići otpuštanjima ili drastičnim mjerama na tržištu rada; u tom pogledu potiče na uspostavu sustava koji pogoduju više unutarnjoj nego vanjskoj tranziciji, pri čemu poduzeća mogu osposobiti svoje radnike za stjecanje potrebnih vještina;
- ističe da pri planiranju digitalnih vještina više pozornosti treba posvetiti osposobljavanju starijih i drugih prikraćenih skupina; smatra da pravedna tranzicija uključuje osiguravanje pristupa svima mogućnostima za poboljšanje osnovnih digitalnih vještina povezanih sa svakodnevnim zadaćama te za razumijevanje pitanja kao što su sigurnost podataka, zaštita osobnih podataka, privatnost na internetu i opasnosti od dezinformacija; poziva na to da nadležna tijela priznaju i certificiraju osposobljavanje u području digitalnih vještina i kompetencija;
- poziva na to da se u Akcijski plan za digitalno obrazovanje (2021.–2027.) EU-a uključe učinkovite strategije za poboljšanje osposobljavanja i prilagodbu kompetencija zaposlenih i nezaposlenih osoba u svim sektorima, neovisno o veličini poduzeća, uz pomoć socijalnih partnera; predlaže da se održivi razvoj uključi u politike i programe obrazovanja i osposobljavanja;
- naglašava ulogu kolektivnog pregovaranja kao sredstva za oblikovanje i prilagodbu programa osposobljavanja; osposobljavanje vještina mora biti povezano s plaćenim dopustom za osposobljavanje, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i nacionalnim sporazumima;
- poziva na to da se potakne i olakša prilagodba postojećih programa osposobljavanja kako bi se u njih uključile nužne vještine u kontekstu digitalne i zelene tranzicije i kako bi se u tim područjima osposobilo nastavno osoblje;
- smatra da je ključno uvesti strateško praćenje potrebnih vještina kako bi se predvidjele buduće potrebe za osposobljavanjem na tržištima rada i u društvima, kako bi se izbjegle neusklađenosti u području zelenih i digitalnih vještina i ojačala konkurentnost EU-a.

- **TEN/795 – Prelazak na dugoročno održiv prometni sustav**

Izvjestitelj/ica: Stefan BACK

Suizvjestitelj/ica: Mateusz SZYMAŃSKI

Referentni dokument/i: TEN/795 - EESC-2022-06323-00-00-AS-TRA

Razmatračko mišljenje na zahtjev švedskog predsjedništva

Ključne točke

EGSO:

- smatra da će građani i poduzeća aktivno podupirati prelazak na dugoročno održiv prometni sustav samo ako njegova provedba bude financijski prihvatljiva i društveno izvediva. U suprotnom postoji ozbiljan rizik od neuspjeha i društvenih nemira;
- ističe sljedeće:
 - poduzeća moraju imati dojam da nisu opterećena prekomjernim troškovima i da će zadržati konkurentnost;
 - zaposlenicima se mora omogućiti prilagodba novim radnim uvjetima na društveno prihvatljiv način;
 - građanima i građankama mora se omogućiti pristupačnost i mobilnost uz razumne troškove i pod dobrim općim uvjetima, i u gradovima i u ruralnim područjima;
- naglašava da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti prometnoj infrastrukturi, a posebno infrastrukturi za distribuciju alternativnih goriva, pristupačnosti prometa, uporabi čistih goriva, integraciji različitih vrsta prijevoza, provedbi inovacija i novih načina prijevoza.

- **INT/1010 – Daljnje jačanje digitalne konkurentnosti EU-a**

Izvjestitelj/ica: Gonçalo LOBO XAVIER (Skupina poslodavaca – PT)

Suizvjestitelj/ica: Philip VON BROCKDORFF (Skupina radnika – MT)

Referentni razmatračko mišljenje

dokument/i: EESC-2023-00254-00-00-AC-TRA

Ključne točke

EGSO:

- smatra EU treba pružati povoljno poslovno okruženje utemeljeno na sveobuhvatnoj strategiji kojom se objedinjuju i usklađuju različita područja politika, pri čemu su u prvom planu konkurentnost, socijalna dimenzija i učinak poslovanja na dobrobit građana;
- smatra da europski građani moraju biti uključeni u strategiju za digitalnu konkurentnost i moraju se osjećati sigurnima kada je riječ o jednoj od najbitnijih

tema u području digitalnih tehnologija i prikupljanja podataka, a to je kibersigurnost; smatra da EU mora promicati europsko podatkovno gospodarstvo jačanjem dostupnosti, pristupačnosti i prijenosa podataka, uz primjerenu zaštitu podataka;

- smatra ulaganje u sveobuhvatnu, učinkovitu i sigurnu digitalnu infrastrukturu nužnim temeljem za digitalni razvoj općenito;
- smatra da su za postizanje izvrsnosti u ključnim tehnologijama potrebni povećanje javnog i privatnog ulaganja u istraživanje i inovacije, razvoj vrhunske infrastrukture za istraživanje, razvoj i inovacije, privlačenje talenata i uspostava ekosustava utemeljenih na suradnji između poduzeća, sveučilišta i istraživačkih institucija;
- smatra da bi EU i države članice trebali ulagati posebne napore u pružanje potpore digitalizaciji MSP-ova i njezino olakšavanje. Time će se MSP-ovima omogućiti da sudjeluju u inovacijskim centrima, podatkovnim prostorima i poslovnim ekosustavima;
- poziva na uvođenje pametne i kombinirane strategije u pogledu vještina jer se u brojnim sektorima već pripremaju opsežni projekti u svrhu prekvalifikacije i usavršavanja svoje radne snage na temelju digitalizacije i zelene tranzicije;
- smatra da su u tom pogledu za poticanje i mjerenje digitalne konkurentnosti EU-a od temeljne važnosti ambiciozni i zahtjevni ključni pokazatelji uspješnosti. Trebalo bi ocijeniti i dopuniti postojeće pokazatelje (na temelju Indeksa gospodarske i društvene digitalizacije, DESI) i ciljeve utvrđene u kontekstu Digitalnog kompasa.

• **SOC/764 – [Jačanje socijalnog dijaloga](#)**

Izvjestitelj: Pekka RISTELÄ (Skupina radnika – FI)

Suizvjestiteljica: Mariya MINCHEVA (Skupina poslodavaca – BG)

Referentni COM(2023) 38 final – 2023/0012 (NLE)

dokument/i: COM(2023) 40 final

EESC- 2023-00572-00-00-AS-TRA

Ključne točke

EGSO:

- pozdravlja Komunikaciju Komisije o jačanju socijalnog dijaloga u Europskoj uniji i Prijedlog preporuke Komisije o jačanju socijalnog dijaloga u Europskoj uniji;
- naglašava da socijalni dijalog na nacionalnoj i europskoj razini ima ključnu ulogu u oblikovanju gospodarskih, radnih i socijalnih politika kojima se promiče uzlazna konvergencija životnih i radnih uvjeta u državama članicama;
- ističe da se pozitivne rezultate socijalnog dijaloga ne bi smjelo uzimati zdravo za gotovo jer se socijalni dijalog ne može promatrati samo kao alat koji treba

provesti. Komisija bi trebala proučiti uspješne nacionalne, regionalne i sektorske primjere i utvrditi zašto su postali uspješni;

- slaže se s Komunikacijom u kojoj stoji da su, kako bi se poduprla pokrivenost kolektivnim pregovaranjem, potrebni veći napori na nacionalnoj razini i na razini EU-a. Iako se u Preporuci navode ti važni čimbenici za poboljšanje pokrivenosti kolektivnog pregovaranja, nedostaje bitno pitanje istaknuto u Komunikaciji, ono o važnosti sektorskih kolektivnih ugovora;
- pozdravlja činjenicu da je cilj Preporuke poboljšati tripartitni socijalni dijalog na europskoj i nacionalnoj razini, te istodobno primjećuje da u nekim državama članicama trostrana dimenzija socijalnog dijaloga postoji više formalno nego sadržajno. Uspostava zajedničkog djelotvornog okvira koji bi se primjenjivao na nacionalnoj razini radi uključivanja socijalnih partnera mogla bi pridonijeti osiguravanju da se s nacionalnim socijalnim partnerima provode djelotvorna i kvalitetna savjetovanja;
- ističe da bi, kao što se navodi u Preporuci, posebnu ulogu organizacija socijalnih partnera trebalo u potpunosti priznati i poštovati u strukturama i procesima socijalnog dijaloga te istodobno priznati da je građanski dijalog, koji uključuje širi skup dionika i širi raspon tema, zaseban proces.

• **NAT/854 – [Revizija Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu](#)**

Izvjestitelj/ica: István KOMORÓCZKI
Suizvjestitelj/ica: Panagiotis GKOFAS

Referentni dokument/i: COM(2022) 677 final – 2022/0396 (COD)]
EESC-2022-06037-00-00-AC-TRA

**Ključne točke
EGSO:**

- podržava prijedlog Komisije i kontinuirano nastojanje da se smanji količina ambalažnog otpada, koja se i dalje povećava na globalnoj razini, što je izrazito štetno za naše zdravlje, živote, gospodarstva i planet;
- poziva na odgovarajuću procjenu učinka mogućnosti ponovne uporabe i ponovnog punjenja te preporučuje da se ciljevi obveznog udjela recikliranog sadržaja uzimaju u obzir i primjenjuju samo za određene ambalažne materijale, kod kojih bi to moglo dovesti do veće uporabe reciklata;
- poziva sve relevantne dionike da se uključe u provedbu nove uredbe. Prenošnje ažurirane uredbe u nacionalno zakonodavstvo ne bi trebalo donijeti nepotrebna administrativna ili operativna opterećenja MSP-ovima;
- predlaže da se postotak ambalažnog otpada recikliranog u velikim razmjerima poveća sa 75 % na 90 % stanovništva EU-a te da se pritom obuhvati najmanje dvije trećine država članica EU-a do 2030. Odbor također podržava uvođenje razreda učinkovitosti recikliranja i postupno ukidanje ambalaže razreda E, koji ima najlošiju učinkovitost, do 2030.;

- predlaže da se cilj izračunava na temelju broja stanovnika, gospodarske aktivnosti, industrijske proizvodnje i dohotka stanovnika;
- poziva na primjenu i provedbu programa zaštite i potpore (javno obrazovanje, osposobljavanje, kolektivno pregovaranje, sustavi naknada i transferi u druge industrije) za radnike zaposlene u industrijama u tranziciji;
- poziva Europsku komisiju da donese diferenciran i prilagođen okvir za ocjenjivanje, praćenje i usporedbu strategija pakiranja za različite proizvode s ciljem smanjenja količine ambalažnog otpada;
- naglašava da bi potrošače trebalo uključiti te ih poticati na optimalnu ponovnu uporabu, vraćanje ili recikliranje ambalažnog materijala putem pozitivnih i negativnih mehanizama kompenzacije te senzibiliranja javnosti i edukativnih kampanja koje će potrošačima omogućiti da bolje upoznaju i razumiju svoju ulogu;
- poziva Vijeće i Europski parlament na blisku suradnju s lokalnim i regionalnim vlastima i gospodarskim subjektima kako bi se pronašli najbolji načini za praktičnu primjenu sustava označivanja.
- NAT/886 – *Okvir politike o plastici na biološkoj osnovi, biorazgradivoj plastici i plastici koja se može kompostirati*

Izvjestitelj/ica: András EDELÉNYI

Suizvjestitelj/ica: Alessandro MOSTACCIO

Referentni COM(2022) 682 final

dokument/i: EESC-2022-06068-00-00-AC-TRA

Ključne točke

EGSO:

- pozdravlja pravovremenu Komunikaciju o okviru politike EU-a o plastici na biološkoj osnovi, biorazgradivoj plastici i plastici koja se može kompostirati: riječ je o sektoru koji otvara mogućnosti za približavanje ciljevima održivosti i kružnosti;
- ističe da je Europa predvodnica u razvoju bioplastike i biorazgradive plastike u pogledu financiranja istraživačkih projekata i, zahvaljujući tome, drugi po veličini svjetski proizvođač. EU bi trebao podići standarde globalne konkurencije tako što će na odgovarajući način provesti politički okvir pomoću posebnih usklađenih administrativnih, zakonodavnih, normativnih i gospodarskih mjera;
- potiče Komisiju da donese zaključke na temelju usporedne analize koristi od plastike na biološkoj osnovi, biorazgradive plastike i plastike koja se može kompostirati u odnosu na plastiku proizvedenu iz fosilnih goriva;
- preporučuje da se, u skladu s najnovijim znanstvenim spoznajama, provede sustavno preispitivanje svih mjera koje izravno i neizravno utječu na povezano zakonodavno i normativno okruženje. To bi moglo ublažiti pomutnju i zaštititi korisnike;

- poziva na to da se za evaluaciju materijala, proizvoda i postupaka, uključujući aspekte kružnosti i održivosti koristi kaskadni hijerarhijski sustav prioriteta;
- uvjeren je da je analiza životnog ciklusa izvrstan instrument za procjenjivanje određenih aspekata proizvoda povezanih s održivošću koji pomaže u usmjeravanju planiranih ili tekućih istraživačkih, inovacijskih i ulagačkih aktivnosti;
- potiče države članice na uvođenje obveznih postotaka sadržaja plastike na biološkoj osnovi za plastiku na biološkoj osnovi i plastiku koja se može kompostirati;
- smatra da iz propisa ne bi trebalo isključiti plastične proizvode i primjene plastike koji su po svojoj prirodi jednokratni i ne mogu se vratiti. U tim slučajevima prednost treba dati uporabi plastike na biološkoj osnovi ili plastike koja se može kompostirati;
- naglašava da potrošače treba osnažiti i jasno informirati o tome kako mogu imati važnu ulogu i aktivno sudjelovati u zelenoj tranziciji. Za bioplastiku to znači osviještenost, prepoznavanje i ispravno upravljanje proizvodima na kraju životnog vijeka koje se temelji na nedvosmislenom označavanju.

Dosje CCMI/199 – [Razvoj emisijskih normi koje će naslijediti norme Euro 6/VI za automobile, kombije, kamione i autobuse](#)

Izvjestitelj/ica: Bruno CHOIX (FR-Gr.I)
 Suizvjestitelj/ica: Guido NELISSEN (BE-Cat. 2)
 Referentni dokument/i: CCMI/199 – EESC-2022-03561-00-00-AS-TRA

Ključne točke EGSO:

- podržava uvođenje emisijskih normi Euro 7 kao važan element u postizanju ciljeva EU-a u pogledu kvalitete zraka, što će istodobno omogućiti Europskoj uniji da zadrži vodeći položaj u sektoru čistih automobilskih tehnologija;
- poziva na pojačane napore u pogledu strukovnog osposobljavanja, usavršavanja i prekvalifikacije radne snage, regionalnih i lokalnih programa gospodarske prenamjene i stručne rekvalifikacije;
- pozdravlja brojna poboljšanja Prijedloga uredbe u pogledu sprečavanja nedopuštenih zahvata, korištenja digitalnih tehnologija, smanjenja složenosti, obuhvaćanja električnih vozila i emisija koje nisu iz ispuha;
- napominje da mobilnost osobnim automobilom mora ostati cjenovno pristupačna kako bi se izbjeglo „siromaštvo u području mobilnosti” s obzirom

na to da alternativne mogućnosti prijevoza nisu dovoljno dostupne izvan gradskih aglomeracija;

- smatra da bi se davanjem poticaja potrošačima ubrzala obnova voznog parka i ostvarile znatne koristi za zdravlje jer bi zamjena vozila Euro od 1/I do 5/V vozilima Euro 6/VI dovela do smanjenja emisija NO_x od 80 %;
- traži brz postupak donošenja uredbe i utvrđivanje roka od najmanje dvije godine za automobile odnosno gospodarska vozila i tri godine za autobuse i teška teretna vozila.